

Ján Novák – Stavba, rekonštrukcie a opravy píšťalových organov

9.mája 29, 941 01, Bánov pri NZ, SK

IČO: 43 765 611

tel. SK: +421 910 276 795

e – mail: jannowwak@seznam.cz

Generálna oprava organa v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Topoľčanoch

Charakteristika nástroja:

Dvojmanuálový 24 registrový organ má pneumatické traktúry, kuželkové vzdušnice s registrovými kancelami. Rozsah manuálov C – f3, na oboch manuáloch sú vybudované superspojky po f4, teda 66 tónov, rozsah pedálu C – d1, 27 tónov. Traktúry sú pneumatické tlakové. Kovové (olovené) rúrky traktúr boli vymenené za rúrky z umelej hmoty. V hracom stole zostali rúrky z olova. V sokli ľavej časti organovej skrine je veľký plavákový mech s dvoma čerpacími mechmi. Páky oboch čerpacích mechov sú na ľavej strane organovej skrine. Čerpadlo vzduchu (ventilátor) od nemeckej firmy Laukhuff je umiestnené v miestnosti za chórom. V nástroji sa nachádzajú tri extenzie, dve na prvom manuály (Oktáva 4' a Fugara 4') a jedna v pedáli Oktávbas 8'. Nástroj bol postavený pravdepodobne tesne po prvej svetovej vojne. Dispozičné zmeny na druhom manuály boli urobené niekedy v 70. rokoch minulého storočia. Z tejto opravy sú aj nepôvodné biele registrové sklopky.

Súčasná dispozícia nástroja:

I. manuál: (C – f 3)

Bourdon 16'
Principál 8'
Gamba 8'
Salicionál 8'
Roh Kamzičí 8'
Flauta Harmonická 8'
Oktáva 4' (ex. Principál 8')
Flauta priečna 4'
Fugara 4' (ex. Gamba 8')
Mixtura 2/2 3 4x

II. manuál (C – f 3)

Kvintadéna 16'
Dolce 8'
Aeolina 8'
Vox Coelestis 8'
Principál 4' (nepôvodný register)
Kvinta 2 2 3' (nepôvodný register)
Picola 2'
Tercia 1 3 5' (nepôvodný register)
Kornet 2 2 3' 4 x

Pedál: (C – d 1)

Subbas 16'
Violon 16'
Salicet 16'
Oktávbas 8' (ex. Subbas 16')
Cello 8'

Nástroj potrebuje celkovo generálne opraviť, avšak by bolo dobré jednotlivé práce rozdeliť na viacero etáp, aby nástroj zostal aspoň čiastočne v hrateľnom stave a dal sa využívať aj počas jeho opravy pri bohoslužbách.

Popis prác prvej etapy:

- Ako prvá etapa by bola vyčistenie a oprava píšťalového fondu prvého manuálu a dvoch registrov z pedálu (Subbas 16', Oktávbas 8')
- Výmena všetkých membrán prvého manuálu.
- Tieto práce by zahŕňali demontáž všetkých píšťal a nasledovný odvoz do dielne na čistenie a opravu.
- Kovové píšťaly sa dôkladne umyjú v teplej vode, opravia sa deformácie po neodbornom ladení (potrhané ladičky a podobne)
- Drevené píšťaly sa po umytí zakonzervujú proti drevokaznému hmyzu a na zátkach píšťal bude vymenená tesniaca koža.
- Po demontáži všetkých píšťal prvého manuálu (cca 924 kusov) sa dôkladne umyje vnútorná časť organovej skrine a nasledovne sa zakonzervuje proti drevokaznému hmyzu.
- Lavičky, píšťalnice a všetky vešiaky sa taktiež demontujú a odvezú do dielne na očistenie a konzervovanie proti drevokaznému hmyzu.
- Po demontáži píšťalníc sa otvoria registrové kancely a skontroluje sa stav kužieliek.
- Tónové lišty ako aj primárne a sekundárne relé budú po demontáži odvezené do dielne a budú na nich vymenené všetky membrány.
- Po prevedení všetkých týchto prác sa píšťaly prvého manuálu skompletujú, naintonujú a naladia.
- Doba trvania prác sa odhaduje na 3 mesiace od začatia prác. Práce by sa mohli začať v priebehu mesiaca január 2019 a skončiť do veľkej noci 2019.
- Súbežne s prácami na prvej etape by bolo možné zreštaurovať náter a zlatenie na organovej skrini.

Ceny jednotlivých prác prvej etapy :

Demontáž a odvoz píšťalového fondu I. manuálu : 2 800 €

Oprava a čistenie píšťalového fondu I. manuálu : 3 400€

Konzervovanie drevených častí I. manuálu proti drevokaznému hmyzu: 1 455 €

Výmena a výroba všetkých membrán I. manuálu : 2 376 €

Intonácia a ladenie I. manuálu : 1 800 €

Doprava : 400 €

Celková cena prvej etapy: 12 231 €

Popis prác druhej etapy:

- Ako ďalšiu etapu prác by som navrhoval opravu druhého manuálu a posledných troch registrov pedálu (Violon 16', Salicetbas 16', Cello 8' - 81 kusov píšťal)
- Druhý manuál sa nachádza v žalúziovej skrini na pravej strane organovej skrine pri čelnom pohľade. Registre Violon 16', Salicetbas 16', a Cello 8' sa nachádzajú za žalúziovou skriňou.
- Druhý manuál má 9 registrov (cca 793 kusov píšťal) a boli na ňom niekedy v 70. rokoch 20. storočia urobené 3 dispozičné zmeny. Je otázka či by nebolo dobré vrátiť sa k pôvodnej dispozícii z roku 1918, ktorú som našiel na nápise v hracom stole.
- Po demontáži píšťal, lavičiek a píšťalníc sa umyje žalúziová skriňa. otvoria sa registrové kancely a skontroluje sa stav kužieliek.
- Kovové píšťaly druhého manuálu ako i pedálu sa dôkladne umyjú v teplej vode, opravia sa deformácie po neodbornom ladení (potrhané ladičky a podobne).
- Drevené píšťaly sa po umytí zakonzervujú proti drevokaznému hmyzu a na zátkach píšťal bude vymenená tesniaca koža.
- Po demontáži všetkých píšťal druhého manuálu sa dôkladne umyje vnútorná časť organovej skrine a nasledovne sa zakonzervuje proti drevokaznému hmyzu.

- Lavičky, píšťalnice a všetky vešiaky sa taktiež demontujú a odvezú do dielne na očistenie a konzervovanie proti drevokaznému hmyzu.
- Tónové lišty druhého manuálu a pedálu ako aj primárne a sekundárne relé budú po demontáži odvezené do dielne a budú na nich vymenené všetky membrány.
- Po prevedení všetkých týchto prác sa píšťaly druhého manuálu a pedálu skompletujú, naintonujú a naladia.
- Doba trvania prác sa odhaduje na 3-4 mesiace od začatia prác. Práce by sa mohli začať po veľkej noci 2019, je možné sa dohodnúť aj na inom termíne.

Ceny jednotlivých prác druhej etapy :

Demontáž a odvoz píšťalového fondu II. manuálu : 2 650 €

Oprava a čistenie píšťalového fondu II. manuálu a pedálu: 2 300€

Konzervovanie proti drevokaznému hmyzu (organová skriňa): 1 150 €

Výmena a výroba všetkých membrán II. manuálu a pedálu: 2 178 €

Intonácia a ladenie píšťal II. manuálu: 1 800 €

Doprava : 400 €

Celková cena druhej etapy: 10 478 €

Popis prác tretej etapy:

Ako tretia a posledná etapa by sa realizovala generálna oprava hracieho stola.

Práce by boli nasledovné: hrací stôl a všetky jeho súčasti ako pedálová klaviatúra, manuálové klaviatúry, spojkové aparáty sa po rozobraní dôkladne očistia a opravia. Vyšľapané pedálové klávesy sa vymenia za nové. Na manuálových klaviatúrach budú vymedzené všetky vôle a vymení sa dorazový filc. Pri tejto etape by bol nástroj nehrateľný po dobu cca jeden mesiac.

Ceny jednotlivých prác tretej etapy :

Oprava pedálovej klaviatúry: 670 €

Oprava manuálových klaviatúr: 445 €

Výmena všetkých membrán a spojkových aparátov: 2 450 €

Výregulovanie traktúr: 140 €

Doprava: 200 €

Celková cena tretej etapy: 3 905 €

Celková cena generálnej opravy nástroja: 26 614 €

V Bánove dňa 8.8.2018

Ján Novák - organár